

T.C. TİCARET BAKANLIĞI 2021 YILI ARALIK AYI VERİ BÜLTENİ

DIŞ TİCARET, TİCARET, ESNAF ve KOOPERATİFLERE İLİŞKİN GEÇİCİ İDARI VERİLER

DIŞ TİCARET İSTATİSTİKLERİNDE UYGULANAN SİSTEMLER

Tüm dünyada dış ticaret istatistikleri iki ana kategoride yayımlanmaktadır: “Genel Ticaret Sistemi (GTS)” ve “Özel Ticaret Sistemi (ÖTS)”. Genel Ticaret Sistemi’nde (GTS), Gümrük alanlarına ve serbest bölgelere giren ve çıkan mallar da dış ticaret verisinde yer almaktadır. Özel Ticaret Sistemi’nde (ÖTS) ise gümrük sınırı esas alınmaktadır. Bu tanıma göre serbest bölgeler ve gümrük antrepoları gümrük sınırı dışında yer almaktadır.

Dünya örneklerine bakıldığında; GTS kullanımının ÖTS’ye nazaran daha yaygın olduğu görülmektedir. AB ülkeleri genellikle ÖTS’yi tercih ederken, bazı AB ülkeleri ile beraber İngiltere, ABD, ÇHC, Kanada, Japonya, Rusya, G. Kore ve Hindistan gibi toplam 117 ülke ise GTS’yi kullanmaktadır. Fransa ve İtalya ise ÖTS’yi benimsemektedir. Ülkelerin çoğu tek bir sisteme göre veri yayımlamakla birlikte, her iki sisteme göre de veri üretilebilmektedir. Ülkemiz Merkez Bankası da Ödemeler Dengesi hesaplarında GTS’yi kullanmaktadır.

2019 yılı itibarıyla, dış ticaret istatistikleri hem Genel Ticaret Sistemine göre hem de Özel Ticaret Sistemine göre analiz edilerek açıklanmaktadır.

2021 yılı Aralık ayına ilişkin dış ticaret verileri Bakanlığımız idari kayıtlarından, diğer dönemlere ilişkin veriler ise Bakanlığımız ve TÜİK ile ortaklaşa hazırlanarak TÜİK tarafından kamuoyu ile paylaşılan resmi dış ticaret verilerinden derlenerek hazırlanmıştır.

Diğer taraftan, GTS ve ÖTS kapsamındaki Resmi Dış Ticaret İstatistikleri, her ayın son iş günü TÜİK’ in resmî internet sayfasından kamuoyuna duyurulmaktadır.

T.C. TİCARET BAKANLIĞI 2021 YILI ARALIK AYI VERİ BÜLTENİ

I. DIŞ TİCARET VERİLERİ

I.I.A. GTS Kapsamında Genel İhracat ve İthalat

Aralık ayında ihracat bir önceki yılın aynı ayına göre % 24,88 oranında, ithalat ise % 29,15 oranında artmıştır.

2021 yılı Aralık ayında geçen yılın aynı ayına göre;

- İhracat, % 24,88 artarak 22 milyar 274 milyon dolar,
- İthalat, % 29,15 artarak 28 milyar 912 milyon dolar,
- Dış ticaret hacmi, % 27,25 artarak 51 milyar 186 milyon dolar,
- İhracatın ithalatı karşılama oranı % 77,0 olmuştur.

2020 yılı ilk yarısında Covid-19 salgını nedeniyle küresel ekonomide yaygın bir biçimde tarihi bir daralma yaşanmıştır. 2020 yılının ikinci yarısında başlayan toparlanma süreci 2021 yılında da devam etmiş, 2020 yılında %3,1 oranında daralan Dünya ekonomisinin 2021 yılında %5,9 oranında 2022 yılında ise %4,9 oranında büyümesi öngörülmektedir.¹

2021 yılı Ekim ayında ihracatımız 20 milyar 728 milyon dolar, Kasım ayında 21 milyar 506 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. **Aralık ayında ise 22 milyar 274 milyon dolar ile en yüksek aylık ihracat değerine ulaşılmıştır. Böylelikle, 2021 yılı son çeyreğinde ihracatımız, geçen yılın aynı dönemine göre % 25,9 oranında artış ile 64 milyar 508 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. 2021 yılı Ocak-Aralık döneminde ise ihracatımız % 32,85 oranında artışla 225 milyar 368 milyon dolar olmuştur.**

Enerji hariç olarak bakıldığında, Aralık ayında ihracatın ithalatı karşılama oranı % 97,2 seviyesine yükselmiştir. Ocak-Aralık döneminde ise bu oranın % 98,2 seviyesine çıktığı anlaşılmaktadır

Diğer taraftan, **işlenmemiş veya yarı işlenmiş altın dış ticareti hariç olarak bakıldığında,** Aralık ayında ihracatın ithalatı karşılama oranı % 76,6 seviyesinde, Ocak-Aralık döneminde ise bu oran % 83,5 seviyesinde gerçekleşmiştir.

¹ Uluslararası Para Fonu (IMF) Ekim 2021 Küresel Ekonomik Görünüm Raporu.

T.C. TİCARET BAKANLIĞI 2021 YILI ARALIK AYI VERİ BÜLTENİ

Tablo 1: GTS'ye Göre Dış Ticaret Verileri (Milyon Dolar)

Dış Ticaret	Aralık			Ocak	-	Aralık
	2020	2021	Değişim (%)	2020	2021	Değişim (%)
İhracat	17.837	22.274	24,88	169.638	225.368	32,85
İthalat	22.387	28.912	29,15	219.517	271.355	23,61
Dış Ticaret Hacmi	40.224	51.186	27,25	389.155	496.723	27,64
Dış Ticaret Dengesi	-4.550	-6.638	45,89	-49.879	-45.987	-7,80
İhr./ İth. Karşılama Oranı (%)	79,7	77,0		77,3	83,1	

Grafik 1: Aylara Göre Dış Ticaret Verileri (GTS)

GTS kapsamında son 12 aylık dönemde (Ocak-Aralık 2021),

- İhracat bir önceki döneme göre % 32,85 oranında artarak 225 milyar 368 milyon dolar, ithalat ise % 23,61 oranında artarak 271 milyar 355 milyon dolar olmuştur.
- Dış ticaret hacmi bir önceki döneme göre % 27,64 oranında artarak 496 milyar 723 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. İhracatın ithalatı karşılama oranı ise %83,1 olmuştur.

I.I.B. GTS Kapsamında Geniş Ekonomik Grupların (GEG) Sınıflamasına Göre İhracat ve İthalat

En fazla ihracat "Ham madde (Ara mallar)" grubundan yapılmıştır.

2021 yılı Aralık ayında Geniş Ekonomik Grupların sınıflamasına göre ihracat incelendiğinde; en çok ihracat "Hammadde (Ara malları)" (11 milyar 228 milyon dolar) grubunda yapılırken, bu grubu sırasıyla "Tüketim Malları" (8 milyar 205 milyon dolar) ve "Yatırım (Sermaye) Malları" (2 milyar 683 milyon dolar) grupları takip etmiştir.

T.C. TİCARET BAKANLIĞI 2021 YILI ARALIK AYI VERİ BÜLTENİ

Tablo 2: GEG Sınıflamasına Göre İhracat (Milyon Dolar) (GTS)

Sıra No.	Sektör Adı (İhracat)	Aralık			Ocak	-	Aralık
		2020	2021	Değişim (%)	2020	2021	Değişim (%)
1	Yatırım (sermaye) malları	2.328	2.683	15,21	19.778	24.855	25,67
2	Hammadde (aramaları)	8.244	11.228	36,20	80.344	115.262	43,46
3	Tüketim malları	7.156	8.205	14,65	68.301	83.905	22,85
	Diğer	108	159	46,60	1.215	1.346	10,77
Toplam		17.837	22.274	24,88	169.638	225.368	32,85

En fazla ithalat "Ham madde (Ara mallar)" grubundan yapılmıştır.

2021 yılı Aralık ayında Geniş Ekonomik Grupların sınıflamasına göre ithalat incelendiğinde; en çok ithalat "Hammadde (Ara malları)" (22 milyar 893 milyon dolar) grubunda yapılırken, bu grubu sırasıyla "Yatırım (Sermaye) Malları" (3 milyar 824 milyon dolar) ve "Tüketim Malları" (2 milyar 157 milyon dolar) grupları takip etmiştir.

Tablo 3: GEG Sınıflamasına Göre İthalat (Milyon Dolar) (GTS)

Sıra No.	Sektör Adı (İthalat)	Aralık			Ocak	-	Aralık
		2020	2021	Değişim (%)	2020	2021	Değişim (%)
1	Yatırım (sermaye) malları	3.422	3.824	11,74	31.817	35.976	13,07
2	Hammadde (aramaları)	16.222	22.893	41,12	163.015	210.047	28,85
3	Tüketim malları	2.712	2.157	-20,46	24.118	24.945	3,43
	Diğer	30	37	24,49	567	388	-31,62
Toplam		22.387	28.912	29,15	219.517	271.355	23,61

I.I.C. GTS Kapsamında Fasıllara Göre İhracat ve İthalat

GTS'ye göre en fazla ihracat yapılan fasıl "Motorlu kara taşıtları" olmuştur.

2021 yılı Aralık ayında en çok ihraç edilen "Motorlu kara taşıtları, traktör, bisiklet, motosiklet ve diğer" faslını (2 milyar 595 milyon dolar), "Kazanlar, makineler, mekanik cihazlar ve aletler" (1 milyar 919 milyon dolar) ve "Demir ve çelik" (1 milyar 774 milyon dolar) ihracatı takip etmiştir. Fasıllar düzeyinde en büyük 5 ihracat kalemi Tablo 4'te sunulmaktadır.

T.C. TİCARET BAKANLIĞI 2021 YILI ARALIK AYI VERİ BÜLTENİ

Tablo 4: Fasıllarına Göre İhracat (Milyon Dolar) (GTS)

SıraNo	Fasıl Açıklaması (İhracat)	Aralık			Ocak - Aralık		
		2020	2021	Değişim (%)	2020	2021	Değişim (%)
1	Motorlu kara taşıtları, traktör, bisiklet, motosiklet ve diğer	2.510	2.595	3,39	22.098	25.033	13,28
2	Kazanlar, makineler, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler	1.833	1.919	4,67	16.796	20.783	23,74
3	Demir ve çelik	1.009	1.774	75,71	8.803	17.105	94,31
4	Elektrikli makina ve cihazlar, aksam ve parçaları	1.011	1.158	14,59	9.303	12.019	29,19
5	İnciler, kıymetli taş ve metal mamulleri, madeni paralar	687	1.075	56,42	6.693	10.963	63,78
	Diğer	10.786	13.753	27,51	105.944	139.465	31,64
	Toplam	17.837	22.274	24,88	169.638	225.368	32,85

GTS'ye göre en fazla ithalat yapılan fasıl "Mineral yakıtlar, mineral yağlar" olmuştur.

2021 yılı Aralık ayında en çok ithal edilen "Mineral yakıtlar, mineral yağlar ve müstahsalları, mumlar" faslını (6 milyar 978 milyon dolar), "Kazanlar, makineler, mekanik cihazlar ve aletler" (3 milyar 221 milyon dolar) ve "Demir ve çelik" (2 milyar 817 milyon dolar) ithalatı takip etmiştir.

Tablo 5: Fasıllarına Göre İthalat (Milyon Dolar) (GTS)

SıraNo	Fasıl Açıklaması (İthalat)	Aralık			Ocak - Aralık		
		2020	2021	Değişim (%)	2020	2021	Değişim (%)
1	Mineral yakıtlar, mineral yağlar ve müstahsalları, mumlar	2.754	6.978	153,38	28.925	50.508	74,62
2	Kazanlar, makineler, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler	2.899	3.221	11,11	25.272	30.997	22,65
3	Demir ve çelik	1.525	2.817	84,67	15.103	27.631	82,95
4	Elektrikli makina ve cihazlar, aksam ve parçaları	1.767	1.864	5,49	17.140	19.970	16,51
5	Plastikler ve mamulleri	1.235	1.756	42,16	11.739	17.595	49,89
	Diğer	12.207	12.276	0,57	121.338	124.654	2,73
	Toplam	22.387	28.912	29,15	219.517	271.355	23,61

T.C. TİCARET BAKANLIĞI 2021 YILI ARALIK AYI VERİ BÜLTENİ

I.I.D. GTS Kapsamında Ülkelere Göre İhracat ve İthalat

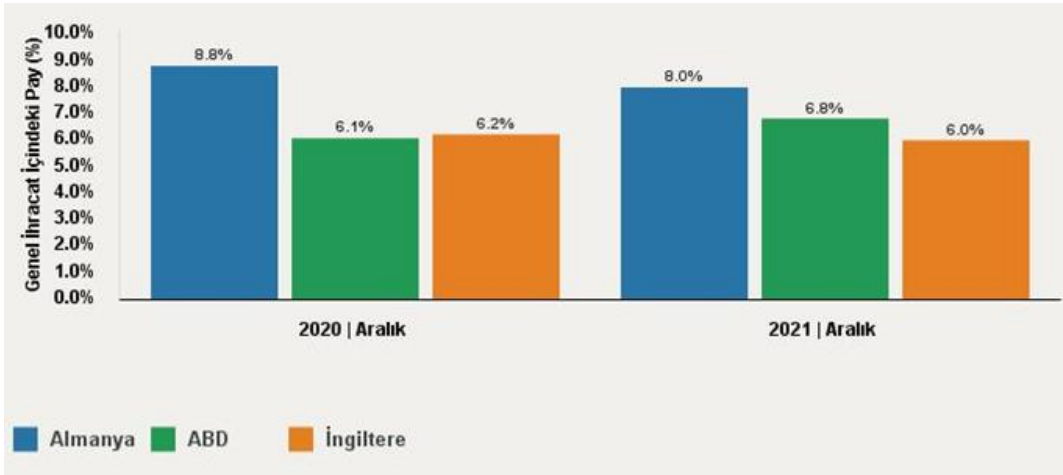
GTS'ye göre en fazla ihracat yapılan ülkeler sırasıyla Almanya, ABD ve İngiltere olmuştur.

2021 yılı Aralık ayında en fazla ihracat yapılan ülke Almanya (1 milyar 781 milyon dolar) olurken, bu ülkeyi sırasıyla ABD (1 milyar 518 milyon dolar) ve İngiltere (1 milyar 336 milyon dolar) izlemektedir.

Tablo 6: Ülkelere Göre İhracat (Milyon Dolar) (GTS)

SıraNo	Ülke Adı (İhracat)	Aralık			Ocak		
		2020	2021	Değişim (%)	2020	2021	Değişim (%)
1	Almanya	1.570	1.781	13,40	15.979	19.325	20,94
2	ABD	1.083	1.518	40,20	10.183	14.726	44,62
3	İngiltere	1.109	1.336	20,40	11.236	13.708	22,00
4	Irak	976	1.169	19,71	9.142	11.139	21,84
5	İtalya	848	1.156	36,34	8.083	11.480	42,03
	Diğer	12.250	15.314	25,02	115.016	154.989	34,75
Toplam		17.837	22.274	24,88	169.638	225.368	32,85

Grafik 2: İhracatta İlk 3 Ülkenin Genel İçindeki Payları (GTS)

GTS'ye göre en fazla ithalat yapılan ülkeler sırasıyla Çin, Rusya Federasyonu ve Almanya olmuştur.

2021 yılı Aralık ayında en fazla ithalat yapılan ülke Çin (3 milyar 156 milyon dolar) olurken, bu ülkeyi sırasıyla Rusya Federasyonu (3 milyar 91 milyon dolar) ve Almanya (2 milyar 18 milyon dolar) izlemektedir.

T.C. TİCARET BAKANLIĞI 2021 YILI ARALIK AYI VERİ BÜLTENİ

Tablo 7: Ülkelere Göre İthalat (Milyon Dolar) (GTS)

SıraNo	Ülke Adı (İthalat)	Aralık			Ocak		
		2020	2021	Değişim (%)	2020	2021	Değişim (%)
1	Çin	2.485	3.156	27,04	23.041	32.256	39,99
2	Rusya Federasyonu	1.963	3.091	57,44	17.829	28.667	60,79
3	Almanya	2.394	2.018	-15,70	21.733	21.760	0,13
4	ABD	849	1.452	71,04	11.525	13.155	14,15
5	İtalya	1.064	1.133	6,51	9.200	11.562	25,68
	Diğer	13.632	18.061	32,49	136.189	163.954	20,39
Toplam		22.387	28.912	29,15	219.517	271.355	23,61

Grafik 3: İthalatta İlk 3 Ülkenin Genel İçindeki Payları (GTS)

I.I.E. GTS Kapsamında Taşıma Şekillerine Göre İhracat ve İthalat

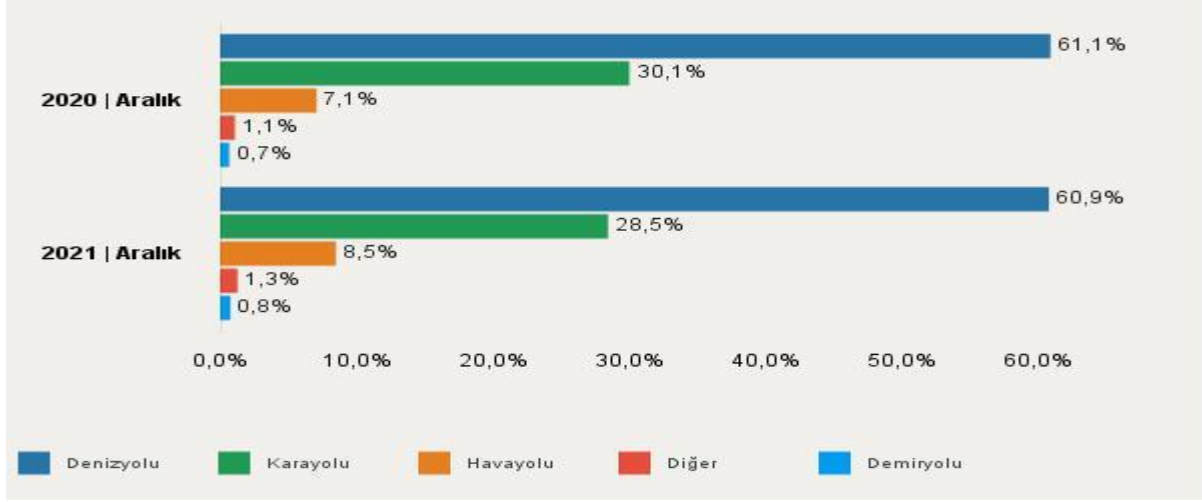
GTS'ye göre 2021 yılı Aralık ayında dış ticarete en çok kullanılan taşıma şekli Deniz Yolu taşımacılığı olmuştur.

2021 yılı Aralık ayında gerçekleştirilen ihracatın taşıma şekillerine bakıldığında en çok ihracat Denizyolu (13 milyar 574 milyon dolar) ile yapılırken, bu taşıma şeklini sırasıyla Karayolu (6 milyar 352 milyon dolar) ve Havayolu ulaşımı (1 milyar 895 milyon dolar) izlemektedir.

T.C. TİCARET BAKANLIĞI 2021 YILI ARALIK AYI VERİ BÜLTENİ

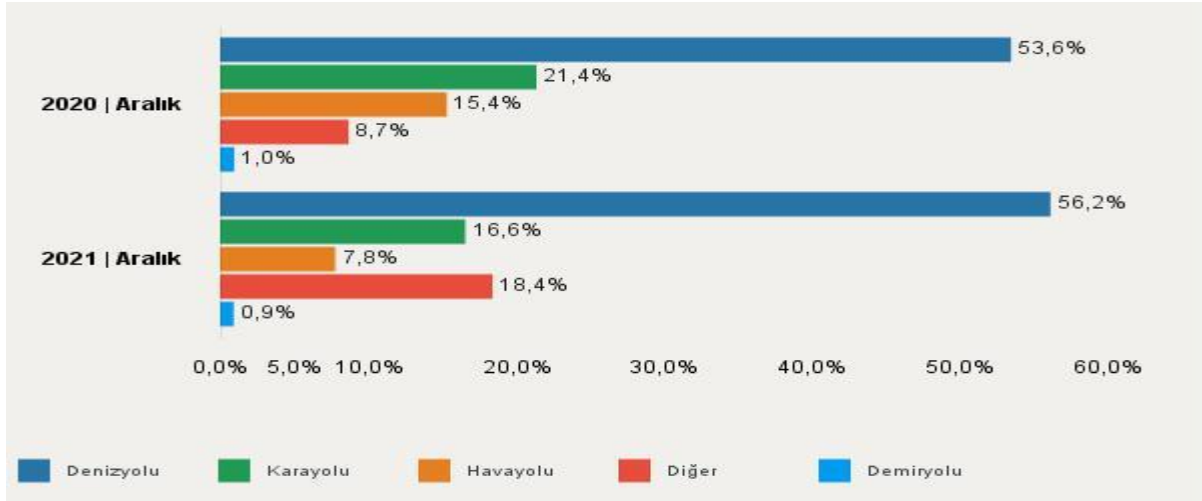
Grafik 4: Taşıma Şekillerine Göre İhracat (%) (GTS)

Not: Diğer taşıma şekli, kendinden hareketli araçlar, boru hattı ve postayla göndermeyi de içermektedir.

2021 yılı Aralık ayında gerçekleştirilen ithalatın taşıma şekillerine bakıldığında ise, en çok ithalat Denizyolu (16 milyar 259 milyon dolar) ile yapılırken, bu taşıma şeklini sırasıyla Karayolu (4 milyar 800 milyon dolar) ve Havayolu ulaşımı (2 milyar 254 milyon dolar) izlemektedir.

Grafik 5: Taşıma Şekillerine Göre İthalat (%) (GTS)

Not: Diğer taşıma şekli, kendinden hareketli araçlar, boru hattı ve postayla göndermeyi de içermektedir.

T.C. TİCARET BAKANLIĞI 2021 YILI ARALIK AYI VERİ BÜLTENİ

I.I.F. GTS Kapsamında Ödeme Şekillerine Göre İhracat ve İthalat

2021 yılı Aralık ayında ihracatta tercih edilen ödeme şekillerine bakıldığında; en çok ihracat "Mal Mukabili Ödeme" (13 milyar 780 milyon dolar) ile yapılırken, bu ödeme şeklini "Peşin Ödeme" (3 milyar 540 milyon dolar) ve "Vesaik Mukabili Ödeme" (2 milyar 315 milyon dolar) takip etmiştir

Tablo 8: Ödeme Şekillerine Göre İhracat (Milyon Dolar) (GTS)

Ödeme Şekli (İhracat)	Aralık			Ocak	-	Aralık
	2020	2021	Değişim (%)	2020	2021	Değişim (%)
Mal Mukabili Ödeme	11.589	13.780	18,91	112.826	149.131	32,18
Peşin Ödeme	2.558	3.540	38,42	24.229	34.545	42,58
Vesaik Mukabili Ödeme	2.073	2.315	11,68	18.602	21.994	18,24
Vadeli Akreditif	210	264	25,72	2.373	2.716	14,47
Bedelsiz	178	124	-30,40	1.556	1.713	10,10
Akreditif	1.010	1.386	37,27	8.514	12.694	49,09
*Diğer	219	864	294,04	1.538	2.575	67,45
Toplam	17.837	22.274	24,88	169.638	225.368	32,85

2021 yılı Aralık ayında ithalatta tercih edilen ödeme şekillerine bakıldığında; en çok ithalat "Mal Mukabili Ödeme" (16 milyar 827 milyon dolar) ile yapılırken, bu ödeme şeklini "Peşin Ödeme" (7 milyar 27 milyon dolar) ve "Vadeli Akreditif " (1 milyar 683 milyon dolar) takip etmiştir.

Tablo 9: Ödeme Şekillerine Göre İthalat (Milyon Dolar) (GTS)

Ödeme Şekli (İthalat)	Aralık			Ocak	-	Aralık
	2020	2021	Değişim (%)	2020	2021	Değişim (%)
Mal Mukabili Ödeme	12.567	16.827	33,89	130.149	166.333	27,80
Peşin Ödeme	5.749	7.027	22,22	52.792	61.812	17,09
Vesaik Mukabili Ödeme	607	688	13,34	5.935	6.959	17,25
Vadeli Akreditif	903	1.683	86,52	9.987	16.602	66,24
Bedelsiz	1.813	903	-50,19	13.192	8.925	-32,34
Akreditif	437	806	84,39	4.797	6.885	43,53
*Diğer	312	978	213,90	2.665	3.838	44,05
Toplam	22.387	28.912	29,15	219.517	271.355	23,61

T.C. TİCARET BAKANLIĞI 2021 YILI ARALIK AYI VERİ BÜLTENİ

I.II.A. ÖTS Kapsamında Genel İhracat ve İthalat

Aralık ayında ihracat bir önceki yılın aynı ayına göre % 25,13 oranında, ithalat ise % 29,52 oranında artmıştır.

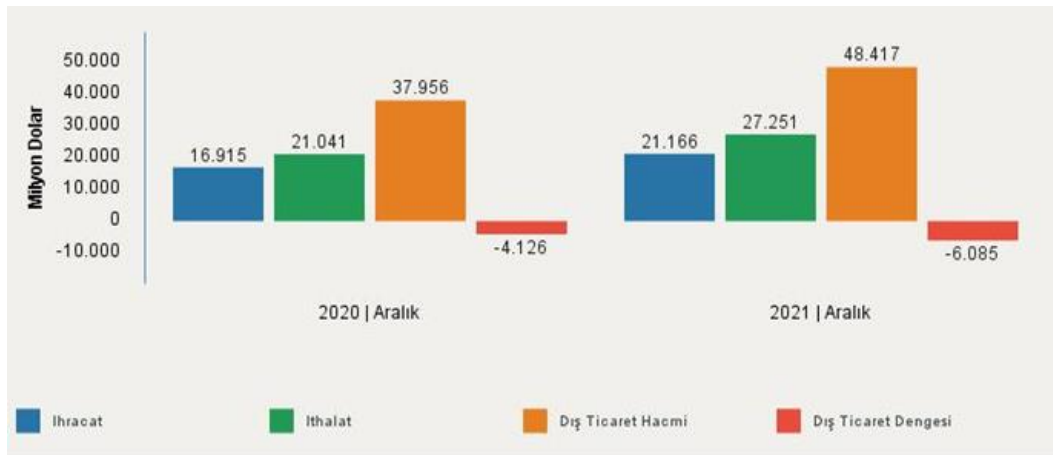
2021 yılı Aralık ayında geçen yılın aynı ayına göre;

- İhracat, % 25,13 artarak 21 milyar 166 milyon dolar,
- İthalat, % 29,52 artarak 27 milyar 251 milyon dolar,
- Dış ticaret hacmi, % 27,56 artarak, 48 milyar 417 milyon dolar,
- İhracatın ithalatı karşılama oranı % 77,7 olmuştur.

Dış Ticaret	Aralık			Ocak -		Aralık
	2020	2021	Değişim (%)	2020	2021	Değişim (%)
İhracat	16.915	21.166	25,13	160.657	213.751	33,05
İthalat	21.041	27.251	29,52	209.534	260.487	24,32
Dış Ticaret Hacmi	37.956	48.417	27,56	370.191	474.238	28,11
Dış Ticaret Dengesi	-4.126	-6.085	47,49	-48.878	-46.736	-4,38
İhr. /İth. Karşılama Oranı (%)	80,4	77,7		76,7	82,1	

Tablo 10: ÖTS'ye Göre Dış Ticaret Verileri (Milyon Dolar)

Grafik 6: Aylara Göre Dış Ticaret Verileri (ÖTS)

T.C. TİCARET BAKANLIĞI 2021 YILI ARALIK AYI VERİ BÜLTENİ

I.II.B. ÖTS Kapsamında Geniş Ekonomik Grupların (GEG) Sınıflamasına Göre İhracat ve İthalat

En fazla ihracat “Ham madde (Ara mallar)” grubundan yapılmıştır.

2021 yılı Aralık ayında Geniş Ekonomik Grupların sınıflamasına göre ihracat incelendiğinde; en çok ihracat "Hammadde (Ara malları)" (10 milyar 534 milyon dolar) grubunda yapılırken, bu grubu sırasıyla “Tüketim Malları” (7 milyar 939 milyon dolar) ve "Yatırım (Sermaye) Malları” (2 milyar 534 milyon dolar) grupları takip etmiştir.

Tablo 11: GEG Sınıflamasına Göre İhracat (Milyon Dolar) (ÖTS)

Sıra No	Sektör Adı (İhracat)	Aralık			Ocak		
		2020	2021	Değişim (%)	2020	2021	Değişim(%)
1	Yatırım (sermaye) malları	2.215	2.534	14,39	18.693	23.392	25,14
2	Hammadde (aramalları)	7.714	10.534	36,55	75.247	108.373	44,02
3	Tüketim malları	6.878	7.939	15,44	65.606	80.702	23,01
	Diğer	108	159	47,23	1.110	1.285	15,69
Toplam		16.915	21.166	25,13	160.657	213.751	33,05

En fazla ithalat “Ham madde (Ara mallar)” grubundan yapılmıştır.

2021 yılı Aralık ayında Geniş Ekonomik Grupların sınıflamasına göre ithalat incelendiğinde; en çok ithalat "Hammadde (Ara malları)" (21 milyar 658 milyon dolar) grubunda yapılırken, bu grubu sırasıyla “Yatırım (Sermaye) Malları" (3 milyar 715 milyon dolar) ve "Tüketim Malları” (1 milyar 840 milyon dolar) grupları takip etmiştir.

Tablo 12: GEG Sınıflamasına Göre İthalat (Milyon Dolar) (ÖTS)

Sıra No	Sektör Adı (İthalat)	Aralık			Ocak		
		2020	2021	Değişim (%)	2020	2021	Değişim(%)
1	Yatırım (sermaye) malları	3.303	3.715	12,45	30.916	35.015	13,26
2	Hammadde (aramalları)	15.234	21.658	42,17	156.207	202.667	29,74
3	Tüketim malları	2.470	1.840	-25,50	21.807	22.417	2,80
	Diğer	34	39	14,32	604	388	-35,82
Toplam		21.041	27.251	43,43	209.534	260.487	24,32

T.C. TİCARET BAKANLIĞI 2021 YILI ARALIK AYI VERİ BÜLTENİ

I.II.C. ÖTS Kapsamında Fasillara Göre İhracat ve İthalat

ÖTS'ye göre en fazla ihracat yapılan fasıl "Motorlu kara taşıtları" olmuştur.

2021 yılı Aralık ayında en çok ihraç edilen "Motorlu kara taşıtları, traktör, bisiklet, motosiklet ve diğer" faslını (2 milyar 544 milyon dolar), "Kazanlar, makineler, mekanik cihazlar" (1 milyar 801 milyon dolar) ve "Demir ve çelik" (1 milyar 762 milyon dolar) ihracatı takip etmiştir. Fasıllar düzeyinde en büyük 5 ihracat kalemi aşağıdaki tabloda sunulmaktadır.

Tablo 13: Fasil Verilerine Göre İhracat (Milyon Dolar) (ÖTS)

Sıra No.	Fasıl Açıklaması(İhracat)	Aralık		Değişim (%)	Ocak - Aralık		Değişim(%)
		2020	2021		2020	2021	
1	Motorlu kara taşıtları, traktör, bisiklet, motosiklet ve diğer	2.442	2.544	4,14	21.440	24.362	13,63
2	Kazanlar, makineler, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer	1.728	1.801	4,27	15.684	19.438	23,93
3	Demir ve çelik	1.016	1.762	73,37	8.869	17.185	93,76
4	İnciler, kıymetli taş ve metal mamulleri, madeni paralar	687	1.074	56,27	6.578	10.841	64,81
5	Elektrikli makina ve cihazlar, aksam ve parçaları	913	1.056	15,60	8.306	10.837	30,48
	Diğer	10.128	12.930	27,66	99.780	131.089	31,38
Toplam		16.915	21.166	25,13	160.657	213.751	33,05

ÖTS'ye göre en fazla ithalat yapılan fasıl "Mineral yakıtlar" olmuştur.

2021 yılı Aralık ayında en çok ithal edilen "Mineral yakıtlar, mineral yağlar ve müstahsalları, mumlar" faslını (6 milyar 750 milyon dolar), "Kazanlar, makineler, mekanik cihazlar ve aletler" (3 milyar 101 milyon dolar) ve "Demir ve çelik" (2 milyar 727 milyon dolar) ihracatı takip etmiştir. Fasıllar düzeyinde en büyük 5 ithalat kalemi aşağıdaki tabloda sunulmaktadır.

Tablo 14: Fasil Verilerine Göre İthalat (Milyon Dolar) (ÖTS)

Sıra No.	Fasıl Açıklaması(İthalat)	Aralık		Değişim (%)	Ocak - Aralık		Değişim(%)
		2020	2021		2020	2021	
1	Mineral yakıtlar, mineral yağlar ve müstahsalları, mumlar	2.542	6.750	165,53	27.495	49.026	78,31
2	Kazanlar, makineler, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer	2.751	3.101	12,72	24.175	29.724	22,96
3	Demir ve çelik	1.520	2.727	79,48	14.982	27.270	82,02
4	Elektrikli makina ve cihazlar, aksam ve parçaları	1.685	1.761	4,54	16.492	19.058	15,56
5	Plastikler ve mamulleri	1.182	1.688	42,79	11.613	17.331	49,24
	Diğer	11.362	11.224	-1,21	114.778	118.077	2,87
Toplam		21.041	27.251	29,52	209.534	260.487	24,32

T.C. TİCARET BAKANLIĞI 2021 YILI ARALIK AYI VERİ BÜLTENİ

I.II.D. ÖTS Kapsamında Ülkelere Göre İhracat ve İthalat

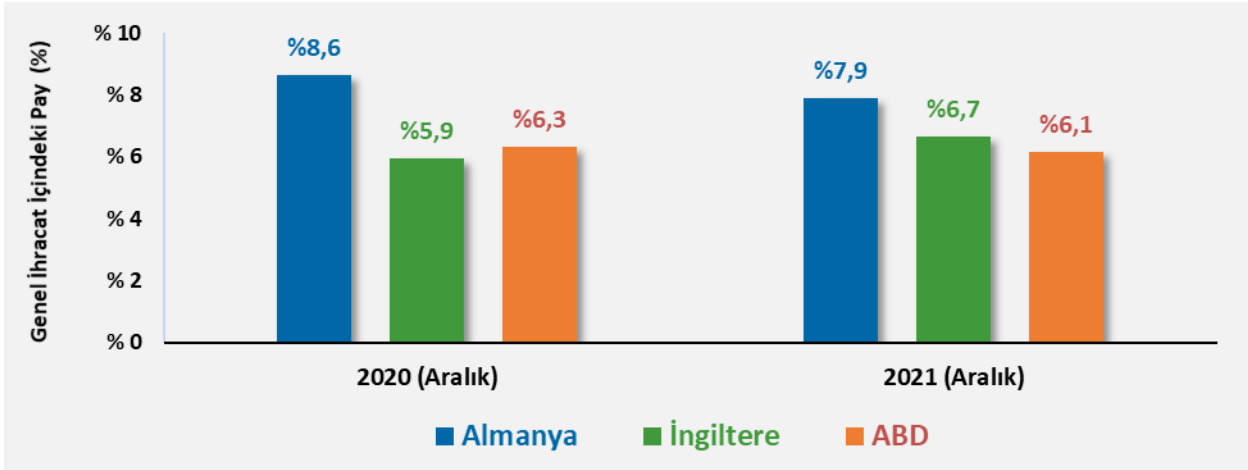
ÖTS'ye göre en fazla ihracat yapılan ülkeler sırasıyla Almanya, ABD ve İngiltere olmuştur.

2021 yılı Aralık ayında en fazla ihracat yapılan ülke Almanya (1 milyar 668 milyon dolar) olurken, bu ülkeyi sırasıyla ABD (1 milyar 408 milyon dolar) ve İngiltere (1 milyar 300 milyon dolar) izlemektedir.

Tablo 15: Ülkelere Göre İhracat (Milyon Dolar) (ÖTS)

Sıra No.	Ülke Adı (İhracat)	Aralık			Ocak		
		2020	2021	Değişim (%)	2020	2021	Değişim (%)
1	Almanya	1.459	1.668	14,33	14.850	18.000	21,21
2	ABD	1.006	1.408	39,96	9.238	13.699	48,29
3	İngiltere	1.069	1.300	21,65	10.888	13.303	22,18
4	İtalya	804	1.075	33,73	7.635	10.759	40,91
5	Irak	883	1.044	18,26	8.077	10.017	24,01
	Diğer	11.694	14.671	25,45	109.968	147.974	34,56
Toplam		16.915	21.166	25,13	160.657	213.751	33,05

Grafik 7: İhracatta İlk 3 Ülkenin Genel İçindeki Payları (ÖTS)

ÖTS'ye göre en fazla ithalat yapılan ülkeler sırasıyla Çin, Rusya Federasyonu ve Almanya olmuştur.

2021 yılı Aralık ayında en fazla ithalat yapılan ülke Çin (2 milyar 954 milyon dolar) olurken, bu ülkeyi sırasıyla Rusya Federasyonu (2 milyar 874 milyon dolar) ve Almanya (1 milyar 839 milyon dolar) izlemektedir.

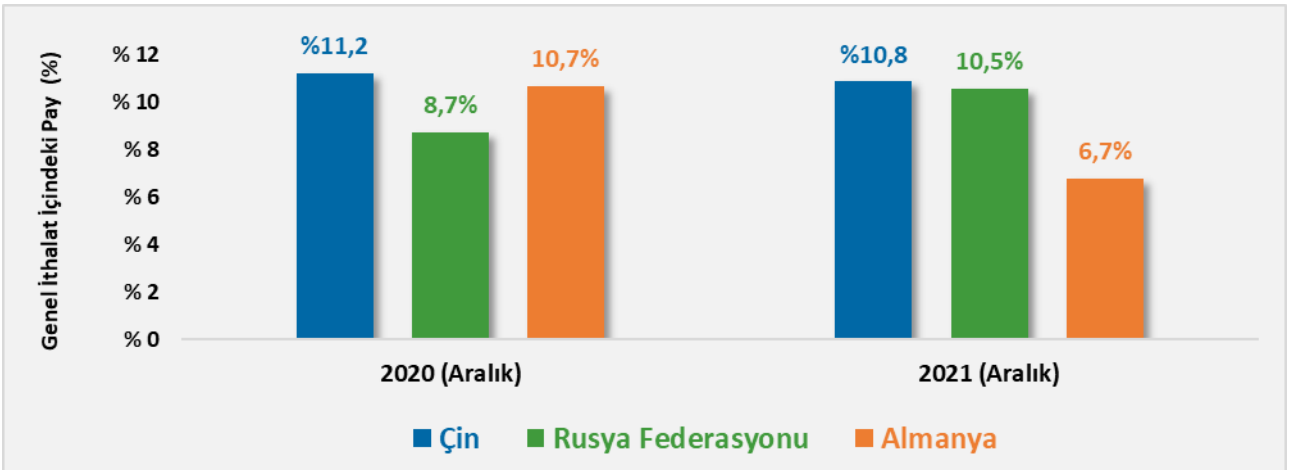

T.C. TİCARET BAKANLIĞI 2021 YILI ARALIK AYI VERİ BÜLTENİ

Tablo 16: Ülkelere Göre İthalat (Milyon Dolar) (ÖTS)

Sıra No.	Ülke Adı (İthalat)	Aralık			Ocak		
		2020	2021	Değişim (%)	2020	2021	Değişim (%)
1	Çin	2.359	2.954	25,23	22.044	30.954	40,42
2	Rusya Federasyonu	1.830	2.874	57,06	17.086	27.301	59,78
3	Almanya	2.245	1.839	-18,09	20.642	20.515	-0,61
4	ABD	799	1.339	67,64	10.841	12.398	14,37
5	İtalya	929	1.047	12,70	8.371	10.671	27,47
	Diğer	12.881	17.200	33,53	130.550	158.648	21,52
Toplam		21.041	27.251	29,52	209.534	260.487	24,32

Grafik 8: İthalatta İlk 3 Ülkenin Genel İçindeki Payları (ÖTS)

I.II.E. ÖTS Kapsamında Taşıma Şekillerine Göre İhracat ve İthalat

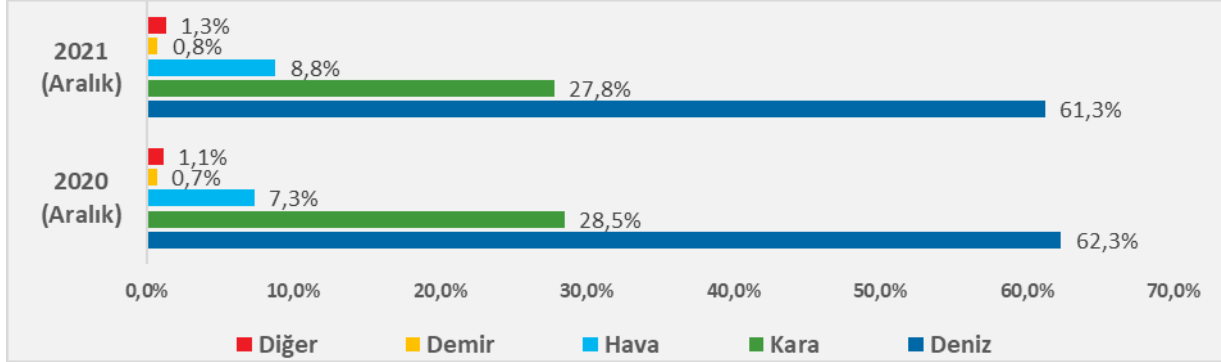
ÖTS'ye göre 2021 yılı Aralık ayında dış ticarete en çok kullanılan taşıma şekli Deniz Yolu taşımacılığı olmuştur.

2021 yılı Aralık ayında gerçekleştirilen ihracatın taşıma şekillerine bakıldığında en çok ihracat "Denizyolu" (12 milyar 970 milyon dolar) ile yapılırken, bu taşıma şeklini sırasıyla "Karayolu" (5 milyar 887 milyon dolar) ve "Havayolu" (1 milyar 863 milyon dolar) izlemektedir.

T.C. TİCARET BAKANLIĞI 2021 YILI ARALIK AYI VERİ BÜLTENİ

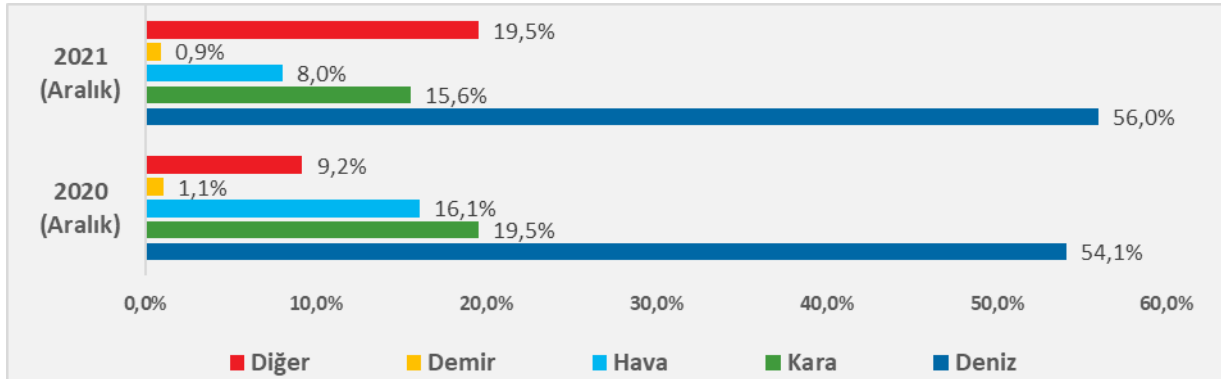
Grafik 9: Taşıma Şekillerine Göre İhracat (%) (ÖTS)

Not: Diğer taşıma şekli, kendinden hareketli araçlar, boru hattı ve postayla göndermeyi de içermektedir.

2021 yılı Aralık ayında gerçekleştirilen ithalatın taşıma şekillerine bakıldığında en çok ithalat "Denizyolu" (15 milyar 255 milyon dolar) ile yapılırken, bu taşıma şeklini sırasıyla "Karayolu" (4 milyar 240 milyon dolar) ve "Havayolu" (2 milyar 192 milyon dolar) izlemektedir.

Grafik 10: Taşıma Şekillerine Göre İthalat (%) (ÖTS)

Not: Diğer taşıma şekli, kendinden hareketli araçlar, boru hattı ve postayla göndermeyi de içermektedir.

I.II.F. ÖTS Kapsamında Ödeme Şekillerine Göre İhracat ve İthalat

2021 yılı Aralık ayında ihracatta tercih edilen ödeme şekillerine bakıldığında; en çok ihracat "Mal Mukabili Ödeme" (13 milyar 535 milyon dolar) ile yapılırken, bu ödeme şeklini "Peşin Ödeme" (3 milyar 562 milyon dolar) ve "Vesaik Mukabili Ödeme" (2 milyar 298 milyon dolar) takip etmiştir.

T.C. TİCARET BAKANLIĞI 2021 YILI ARALIK AYI VERİ BÜLTENİ

Tablo 17: Ödeme Şekillerine Göre İhracat (Milyon Dolar) (ÖTS)

Ödeme Şekli (İhracat)	Aralık			Ocak	-	Aralık
	2020	2021	Değişim (%)	2020	2021	Değişim (%)
Mal Mukabili Ödeme	10.971	13.535	23,37	106.285	141.168	32,82
Peşin Ödeme	2.496	3.562	42,68	23.613	33.869	43,43
Vesaik Mukabili Ödeme	2.045	2.298	12,35	18.274	21.633	18,38
Vadeli Akreditif	207	265	27,95	2.333	2.665	14,21
Bedelsiz	171	114	-33,50	1.449	1.582	9,21
Akreditif	1.003	1.377	37,23	8.477	12.607	48,73
Diğer	21	16	-24,43	227	227	0,14
Toplam	16.915	21.166	25,13	160.657	213.751	33,05

2021 yılı Aralık ayında ithalatta tercih edilen ödeme şekillerine bakıldığında; en çok ithalat "Mal Mukabili Ödeme" (13 milyar 494 milyon dolar) ile yapılırken, bu ödeme şeklini "Peşin Ödeme" (9 milyar 50 milyon dolar) ve "Vadeli Akreditif" (1 milyar 797 milyon dolar) takip etmiştir.

Tablo 18: Ödeme Şekillerine Göre İthalat (Milyon Dolar) (ÖTS)

Ödeme Şekli (İthalat)	Aralık			Ocak	-	Aralık
	2020	2021	Değişim (%)	2020	2021	Değişim (%)
Mal Mukabili Ödeme	9.423	13.494	43,21	102.551	131.798	28,52
Peşin Ödeme	7.658	9.050	18,19	71.094	85.263	19,93
Vesaik Mukabili Ödeme	662	767	15,77	6.270	7.622	21,56
Vadeli Akreditif	925	1.797	94,28	10.365	17.386	67,73
Bedelsiz	1.682	776	-53,89	11.966	7.631	-36,23
Akreditif	489	991	102,91	5.312	7.917	49,05
Diğer	202	376	86,29	1.976	2.869	45,18
Toplam	21.041	27.251	29,52	209.534	260.487	24,32

T.C. TİCARET BAKANLIĞI 2021 YILI ARALIK AYI VERİ BÜLTENİ

I.II.G. ÖTS Kapsamında TL ile Beyan Edilen İhracat ve İthalat

Tablo 19: TL ile Yapılan Dış Ticaret

Yıl	Beyanname Türü	Kıymet (Milyon TL)	Ülke Sayısı	Firma Sayısı
2020 (Aralık)	İhracat	5.113	173	7.307
	İthalat	11.749	123	1.042
2021 (Aralık)	İhracat	8.768	179	7.726
	İthalat	13.430	132	18.787
Değişim (%)	İhracat	71,49	3,47	5,73
	İthalat	14,30	7,32	1.702,98

2021 yılı Aralık ayında milli paramızla ihracat işlemlerini gerçekleştirdiğimiz ülke sayısı 179'a yükselirken, aynı dönemde milli paramızla ihracat yapan firma sayısı 7.726 olmuştur. Ayrıca, bu dönemde TL ile yapılan ihracat geçen yılın aynı ayına göre % 71,49 artış göstermiştir.

2021 yılı Aralık ayında milli paramızla ithalat işlemlerini gerçekleştirdiğimiz ülke sayısı 132'ye yükselirken, aynı dönemde milli paramızla ithalat yapan firma sayısı 18.787 olmuştur. Ayrıca, bu dönemde TL ile yapılan ithalat bir önceki yılın aynı ayına göre % 14,3 oranında artmıştır.

II. GÜMRÜK VERGİLERİNE İLİŞKİN VERİLER

2021 yılı Aralık ayında 52,2 Milyar TL vergi Gümrük İdarelerince tahsil edildi.

Gümrük İdareleri tarafından 2021 yılı Kasım ayında 38 milyar 184 milyon TL, 2021 yılı Aralık ayında 52 milyar 229 milyon TL vergi tahsil edilmiştir. 2021 yılı Ocak-Kasım döneminde ülkemiz vergi gelirleri toplamı 1 trilyon 53 milyar 409 milyon TL olup, Gümrük İdarelerince tahsil edilen vergilerin toplam vergi gelirleri içerisindeki payı % 25,16 olarak gerçekleşmiştir.

T.C. TİCARET BAKANLIĞI 2021 YILI ARALIK AYI VERİ BÜLTENİ

III. ŞİRKET VERİLERİ

Tablo 20: Türlerine Göre Aktif Firma Sayıları

Türü	Aktif Firma
Limited Şirket	988.704
Ticari İşletme	655.553
Şube	229.496
Anonim Şirket	163.433
Kooperatif	29.940
Kollektif Şirket	10.732
Komandit Şirket	1.915
Donatma İştiraki	-
Toplam	2.079.773

2021 yılı Kasım ayında toplam aktif firma sayısı 2.072.853 iken, Aralık ayında 6.920 adet artarak 2.079.773 olmuştur.

IV. HAL KAYIT SİSTEMİ VERİLERİ

Tablo 21: Hal Kayıt Sistemi Verileri

Dönem	Aralık		
	2020	2021	Değişim (%)
Hal Kayıt Sistemine Kayıtlı Kişi Sayısı	56.928	60.825	6,85%
Bildirim Sayısı	16.512.204	19.508.503	18,15%

2021 yılı Aralık ayında Hal Kayıt Sistemine kayıtlı kişi sayısı 60.825, bildirim sayısı ise 19.508.503 'tür. Bu dönemde, bir önceki yılın aynı ayına göre Hal Kayıt Sistemine kayıtlı kişi sayısında %6,85'lik artış, bildirim sayısında da % 18,15'lik bir artış olmuştur.

T.C. TİCARET BAKANLIĞI 2021 YILI ARALIK AYI VERİ BÜLTENİ

V. ESNAF, SANATKÂRLAR VE KOOPERATİFÇİLİK VERİLERİ

Tablo 22: Esnaf ve Sanatkâr Sayıları

Esnaf ve Sanatkarlar	Sayı
Kadın	362.718
Erkek	1.676.270
Toplam	2.038.988
Esnaf ve Sanatkâr İşyeri Sayısı	2.215.460

2021 yılı Aralık ayında esnaf ve sanatkâr sayısı 2.038.988 iken, toplam işyeri sayısı ise 2.215.460 olmuştur.

Tablo 23: Kooperatif ve Ortak Sayıları

Dönem	Aralık		
	2020	2021	Değişim (%)
Kooperatif Sayısı	12.105	12.651	4,51
Ortak Sayısı	1.638.040	1.644.153	0,37

2021 yılı Aralık ayında Türkiye genelinde kooperatif sayısı, bir önceki yılın aynı dönemine göre %4,51 artarak 12.651'e ulaşmıştır. Aynı dönemde kooperatiflerin ortak sayısı ise 1.644.153 olmuştur.

T.C. TİCARET BAKANLIĞI 2021 YILI ARALIK AYI VERİ BÜLTENİ

YASAL UYARI

Bültende yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir kişi, kurum veya kuruluşa herhangi bir taahhüt içermemekte olup, sadece bilgi amaçlıdır. Bültende yer alan bilgiler, kaynak gösterilmek suretiyle yayımlanabilir; ancak bu bilgiler ticari amaçlarla kullanılamaz. Bültendeki bilgilerin telif ve diğer her türlü hakkı Ticaret Bakanlığı'na aittir.

Ticaret Bakanlığı, Bültende yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda hiçbir taahhüt ve sorumluluk kabul etmez. Bültendeki bilgilerin yanlış veya eksik kullanımı veya yorumlanması sonucunda Ticaret Bakanlığı'na hiçbir kusur veya sorumluluk yüklenemez. Tabloda yer alan rakamlar yuvarlamadan dolayı toplamı vermeyebilir.

Ticaret Bakanlığı, Bültende yer alan bütün bilgileri ve tasarımı önceden bildirimde bulunmaksızın değiştirebilir veya Bültenden kaldırabilir.